

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620200328
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6620200328.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, v spore žalobkyne T. Y. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, XXX XX I., zast.: JUDr. Bronislava Garajová, advokátka, so sídlom Železničná 291, 987 01 Poltár proti žalovaným: 1/ Obec Uhorské, so sídlom Uhorské 8, 985 25 Uhorské, IČO: 00 316 504, 2/ T. P. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. 9, XXX XX W. nad G., zast. splnomocneným zástupcom: L. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX/X, XXX XX W. nad G., o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 21C/1/2020-347 zo dňa 21.12.2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

II. Žalovaní 1/, 2/ majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd, ako súd prvej inštancie, zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území D., zapísané na Okresnom úrade L., odbore katastrálnom na LV č. XXX ako E KN p. č. XXX - trvalé trávne porasty o výmere 601 m² v podiele 1/1 patria do dedičstva poručiťľa Y. R., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX, po ktorom bolo základné dedičské konanie vykonané Štátnym notárstvom Lučenec pod sp. zn. D 1377/79, náhradné D 420/1998, Dnot 146/1998, ako aj náhrady trov konania voči žalovanému 1/.

2. Y. R., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX, bol obyvateľom obce D., pričom bol výlučným vlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území D., zapísanej pôvodne v PKV č. XXX ako E KN p. č. XXX - lúka v intraviláne o výmere 940 m² pod B X v 1/1. V súčasnosti je táto pozemnoknižná parcela súčasťou parcely E KN p. č. XXX - trvalé trávne porasty o výmere 601 m² vedenej na mene žalovaného 1/ na LV č. XXX.

3. Písomným podaním zo dňa 12.08.2020 žalobkyňa navrhla zmenu žaloby a uviedla, že zabezpečila vypracovanie geometrického plánu č. XXXXXXXX - XX/XXXX, ktorým boli obnovené pôvodné hranice E KN p.č. XXX za účelom súdneho konania. Z geometrického plánu vyplýva, že pôvodná výmera E KN p.č. XXX lúka v intraviláne o výmere 940 m² v súčasnosti zasahuje a tvorí C KN p.č. XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 570 m² a C KN p.č. XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 275 m².

4. Po skutočnom zameraní spornej nehnuteľnosti geometrickým plánom žalobkyňa navrhla, aby súd po vykonanom dokazovaní vydal rozsudok, ktorým určí, že nehnuteľnosti, nachádzajúce sa v katastrálnom území D., oddelené geometrickým plánom Peter Kokles, IČO: 36875490, Dolinky 1338/14, Detva č. XXXXXXXX - XX/XXXX, autorizačne overenom N. L. X. dňa 12.5.2020 a úradne overenom Okresným úradom L., odborom katastrálnym dňa 19.05.2020 pod č. XX/XXXX ako C KN p.č. XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 570 m², C KN p.č. XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 275 m²

od pôvodných pozemkov vedených na Okresnom úrade L. na LV č. XXX E KN p.č. XXX TTP o výmere 601 m² a na LV č. XXX C KN p.č. XXX/X zastavané plochy a nádvoría o výmere 2089 m² v podiele 1/1 patria do dedičstva poručiťela Y. R., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX, po ktorom bolo základné dedičské konanie vykonané Štátnym notárstvom Lučenec pod sp. zn. D 1377/79, náhradné D 420/1998, Dnot 146/1998. Žalovaný v 1. rade je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania, ktoré budú vyčíslené v zákonnej lehote.

5. Okresný súd nárok žalobkyne právne posúdil s poukazom na ust. § 126 Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov) a ustanovení zák. č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady SR č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi stranami nebolo sporné, že Y. R., nar. XX.XX.XXXX, starý otec žalobkyne a žalovanej 2/ bol vlastníkom nehnuteľností v k. ú. D., zapísanej v L. č. XXX ako E KN p.č. XXX - lúka v intraviláne o výmere 940 m². Predmetná nehnuteľnosť bola vyvlastnená v prospech Československého štátu v správe Miestneho národného výboru v D.. Nebolo medzi stranami sporné, že vlastníctvo k predmetnému pozemku Y. R. stratil na základe rozhodnutia o vyvlastnení, pričom v pozemkovej knihe bol vykonaný zápis: „Podľa rozhodnutia Odboru výstavby a vodného hospodárstva Rady KMV v Banskej Bystrici zo dňa 6. februára 1958 sa vkladá vlastnícke právo pre: Československý štát v správe Miestneho národného výboru v D.“.

6. V konaní boli predložené kúpne zmluvy č. X/XX a č. X/XX zo dňa 23.09.1990. Z kúpnej zmluvy č. X/XX vyplýva, že Československý štát zastúpený MNV v D. ako kupujúci odkúpil od žalobkyne a žalovanej 2/ ako predávajúcich časť E KN p.č. XXX, diel XX o výmere 30 m². Podľa čestného prehlásenia predsedu MNV a tajomníka MNV a vlastníka pozemku označeného ako „R. Q., vd.“ sa na pozemku nachádzali porasty uvedené v prílohe č. 1 kúpnej zmluvy (1 ks hruška 10-ročná, 1 ks slivka 15-ročná a 5 ks slivka 5-ročná), za ktoré bola vyplatená predávajúcim náhrada 1.291,- Kčs a za pozemok bola vyplatená kúpna cena 600,- Kčs.

7. Kúpnu zmluvou č. X/XX zo dňa 23.09.1990 Československý štát zastúpený MNV v D. odkúpil od žalobkyne a žalovanej 2/ časť E KN p.č. XXX, diel X o výmere 111 m². Podľa čestného prehlásenia predsedu MNV a tajomníka MNV a Q. R. označenej ako vlastník pozemku sa na pozemku nachádzali porasty uvedené v prílohe č. 1 kúpnej zmluvy (15 ks slivky 5-ročné), za ktoré bola vyplatená predávajúcim náhrada 2.550,- Kčs a za pozemok bola vyplatená kúpna cena v sume 2.220,- Kčs.

8. Okresný súd poznamenal, že žalobkyňa postupovala procesne správne, keď žalovala o určenie, že vec patrí do dedičstva, nie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, pretože len takéto rozhodnutie súdu by mohlo byť vzhľadom na súčasný zápis v katastri nehnuteľností podkladom na podanie návrhu na prejednanie dedičstva ohľadne novoobjaveného majetku.

9. Okresný súd dospel tiež k záveru, že okruh subjektov na strane žalobcu aj žalovaného bol vzhľadom na predmet konania stanovený správne.

10. Žalobu zamietol z dôvodu, že ochrany vlastníckeho práva sa nemožno domáhať podľa všeobecných predpisov pokiaľ bolo možné žiadať o vydanie veci podľa reštitučných predpisov. V tejto súvislosti zobral do úvahy závery nálezu Ústavného súdu SR I.ÚS/460/2017-73 z 20. decembra 2017. Ústavný súd sa v zásade stotožnil so závermi predchádzajúceho nálezu ústavného súdu II.ÚS/249/2011), ktorý výnimočne pripustil použitie určovacej žaloby v konkurencii s reštitučnými predpismi, ktorý však doplnil tak, že tento nález nebolo možné interpretovať tak, akoby v tejto veci taxatívne a navždy ustanovil výnimky, kedy je možné využitie určovacej žaloby, a pokiaľ určitý prípad pod ne podradiť nemožno, musí byť návrh zamietnutý. Nález obsahuje aj všeobecné pasáže, ktoré sa netýkajú len poľnohospodárskych reštitúcií, a vyplýva z neho aj to, že v každom jednotlivom prípade sa môžu vyskytnúť okolnosti, ktoré odôvodňujú použitie určovacej žaloby ako jediného možného prostriedku nápravy krívd.

11. V naznačenom smere sa mali všeobecné súdy po kasačnom náleze predovšetkým zamerať na otázku, či existujú v súdenom prípade konkrétne okolnosti, pre ktoré žalobcovia nemohli reálne využiť jednoduchšie uplatniteľné reštitučné predpisy [v danom prípade zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 229/1991 Zb.“)], alebo či im nezostalo nič iné, než sa majetku po svojich rodičoch domáhať určovacou žalobou. Zatiaľ sa javí, že formálne včasnému uplatneniu reštitučného nároku podľa zákona č. 229/1991 Zb. nebránila žiadna objektívna skutočnosť, bola to skôr zrejme iba ich subjektívna okolnosť, ktorou sa však nedá obchádzať reštitučný predpis, ktorý počítal aj s možnosťou riešiť reštitučný nárok v prípade, keď nemožno pozemok vrátiť „in natura“ (pre jeho zastavanosť), preto nemali mať otvorenú cestu na uplatnenie určovacej žaloby; v takomto prípade skutočne mala prevážiť zásada „vigilantibus iura“ nad nedbanlivosťou a laxnosťou žalobcov.

12. Okresný súd sa následne v kontexte vyššie citovanej judikatúry Ústavného súdu SR zaoberal otázkou, z akého dôvodu nedošlo zo strany žalobkyne k uplatneniu reštitučného nároku podľa zákona č. 503/2003 Z. z. (alebo podľa zákona č. 229/1991 Zb., keďže zákon č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu č. 229/1991 Zb., teda vlastníctvo k poľnohospodárskemu a lesnému pôdnemu fondu) a dospel k záveru, že takémuto včasnému uplatneniu reštitučného nároku podľa zákona č. 503/2003 Z. z. nebránila žiadna objektívna skutočnosť. Samotná žalobkyňa na súdnom pojednávaní potvrdila, že reštituovala iný svoj majetok. O vrátenie pozemku sa v priebehu rokov žalobkyňa, resp. jej rodina podľa svojho vyjadrenia uchádzala. V konaní však nebolo preukázané (napríklad predložením listinného dôkazu), že by si v priebehu rokov žalobkyňa u žalovaného 1/ vrátenie vlastníctva k pozemku uplatnila písomne alebo ho na takéto vrátenie písomne vyzvala. Výpovede strán sporu (žalobkyne a žalovaného 1/), ako aj svedkov (Y. X., J. X., Y. U.) o ústnych jednaniach boli v tomto smere protichodné, pričom žiadna zo strán nenavrhol konfrontáciu svedkov. V tejto súvislosti súd poznamenal, že v civilnom spore môže súd vykonať len tie dôkazy, ktoré strany navrhli. Súdu však nebolo zrejmé, z akého dôvodu si právo na navrátenie vlastníctva pozemku žalobkyňa uplatňovala u žalovaného 1/, nie na obvodnom pozemkovom úrade, ktorý bol orgánom príslušným na takéto konanie, zvlášť za situácie, keď už s úspechom reštituovala iný svoj majetok. Súd preto dospel k záveru, že na strane žalobkyne to bola zrejme skôr jej subjektívna okolnosť, príp. nedbanlivosť, ktorou sa však nedá obchádzať reštitučný predpis využitím určovacej žaloby podľa všeobecných predpisov občianskeho práva. Súd má za to, že z konania vyplynula zjavná absencia legitímneho očakávania žalobkyne, ktorá bola nečinná, v dôsledku čoho nemôže byť ani naplnená preventívna funkcia jej žaloby, a teda nie je daná ani naliehavosť právneho záujmu na jej podaní, a preto súd žalobu žalobkyne zamietol.

13. O trovách konania okresný súd rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP (zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok) v zmysle ktorého priznal náhradu trov konania úspešnej strane, teda žalovaným 1/ a 2/ voči neúspešnej žalobkyňi.

14. Proti rozsudku okresného súdu v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalobkyňa. Odvolanie podala z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Skutkovo uviedla, že žalobkyňa žila dlhodobo mimo obce D., pričom obecný úrad D. navštevovala ešte jej matka a zároveň stará matka svedkyne Y. X.. Opakovane boli so svojimi žiadosťami odkazované na neskorší čas. Rodina sa rozhodla počkať v domnení, že obec rešpektuje ich vlastníctvo. Následne zanikla v obci D. existujúca škola, ihrisko sa prestalo používať, preto svedkyňa X. s manželom opätovne navštívili starostu obce, ktorý ich vzhľadom na končiace volebné obdobie odkázal na nového starostu. Nakoľko k vydaniu nehnuteľnosti nedošlo, obrátili sa na súd. Objektívnou skutočnosťou brániacou žalobkyňi v uplatnení nároku možno viac morálnou ako právnou, bola dobrá vôľa rodiny žalobkyne ponechať ihrisko pre potreby žiakov školy a konanie obce, ktoré ich držalo v presvedčení, že sa o svoje vlastníctvo nemusia báť. Žalobkyňa uviedla, že na súd sa obrátili z dôvodu, že obec ako vlastník pozemku sa prestala starať, pozemok zarastá, je nevyužívaný, opustený, spustol, budova bývalej školy sa zvalila a pozemok prestal byť využívaný ako pozemok a školský dvor. Žalobkyňa mala zároveň obavy z možného konfliktu svojej dcéry a zaťa s obcou, keďže príjazdová cesta k ich rodinnému domu bola vlastníctvom obce. Vzhľadom na to, že u žalobkyňi a jej právnych predchodcov existovali objektívne dôvody, pre ktoré sa nechceli a nemohli domáhať navrátenia majetku starého otca dovtedy, kým bol pozemok používaný pre potreby školy a detí, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Navrhla preto odvolaním napadnúť rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

15. Žalovaný 1/ vo vyjadrení sa k odvolaniu žalobkyne uviedol, že obsah odvolania vníma účelovo a žalobkyňa aj v tomto procesnom štádiu uvádza úplne iné dôvody, ako boli jej doterajšie vyjadrenia. V odvolaní žalobkyňa neuviedla žiadne nové právne relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé viesť k inému záveru, ako žalobu zamietnuť. Žalovaný 1/ poukázal na šikanózný výkon práva, nakoľko žalobkyňa v odvolaní uvádza, že mala obavy z možného konfliktu svojej dcéry a zaťa s obcou, keďže príjazdová cesta k ich rodinnému domu bola vlastníctvom obce. Žalovaný 1/ upriamil pozornosť na skutočnosť, že obecné zastupiteľstvo v D. pred podaním žaloby rozhodlo o prevode vlastníctva uvádzanej cesty, teda aj tento dôvod je absurdný. Žalovaný 1/ zotrval v celom rozsahu na doterajších písomných vyjadreniach a ústnych prednesoch, rozhodnutie okresného súdu považuje za presvedčivé, čím bolo realizované základné právo strán sporu na spravodlivý proces. Navrhol rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako vecne správny potvrdiť.

16. Žalovaná 2/ k odvolaniu žalobkyne uviedla, že na prejednaní predmetnej záležitosti nemala a ani v súčasnosti nemá žiadny záujem. Nechce byť súčasťou nezmyselného súdneho sporu, a to aj vzhľadom na svoj vek a nepriaznivý zdravotný stav.

17. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP), viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1, 2 CSP), prejednal odvolanie žalobkyne bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP) a rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

18. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

19. Podľa ods. 2, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

20. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov, s doplnením ďalších dôvodov na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia.

21. Odvolací súd preskúmal odvolacie námietky žalobkyne spolu s napadnutým rozsudkom okresného súdu, osvojuje si dôvody napadnutého rozsudku a na ne v celom rozsahu poukazuje. Rozhodnutie okresného súdu zodpovedá náležite zistenému skutkovému stavu, vychádza z podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov strán, pričom súd starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Skutkové zistenia okresného súdu na základe vykonaných dôkazov sú správne a rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci. Okresný súd zrozumiteľným a vyčerpávajúcim spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu zamietol. Jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych skutkových zistení, sú logické, legitímne a právne akceptovateľné.

22. V konaní nebolo sporné, že Y. R., nar. XX.XX.XXXX, starý otec žalobkyne a žalovanej, bol vlastníkom nehnuteľnosti v k.ú. D. zapísané v L. č. XXX ako E KN parc. č. XXX - lúka v intraviláne o výmere 940 m², pričom predmetná nehnuteľnosť bola vyvlastnená v prospech Československého štátu v správe miestneho národného výboru v D. a podľa rozhodnutia odboru výstavby a vodného hospodárstva Rady KMV v Banskej Bystrici zo dňa 06.02.1958 bolo vložené vlastnícke právo pre Československý štát v správe Miestneho národného výboru v D.. Rada MNV v D. v liste Y. R. zo dňa 19.01.1959 priznala, že je pravdou, že za zabratý pozemok nedostal žiadnu finančnú úhradu.

23. Za účelom zmiernenia následkov niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo voči vlastníkom poľnohospodárskeho a lesného majetku v období rokov 1948 až 1989 a za účelom dosiahnutia zlepšenia starostlivosti o poľnohospodársku a lesnú pôdu obnovením pôvodných vlastníckych vzťahov k pôde a úpravy vlastníckych vzťahov k pôde bol prijatý dňa 21.05.1991 zák. č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého bolo možné vydať nehnuteľnosti, ktoré prešli na štát alebo na inú právnickú osobu, a to aj v dôsledku vyvlastnenia bez vyplatenia náhrady (§ 6 ods. 1 písm. n/ zák. č. 229/1991 Zb.). Právo na vydanie nehnuteľností mohla oprávnená osoba uplatniť do 31.12.1992. Zákon podrobne popisuje aj prípady, kedy pozemky alebo ich časti nemožno vydať, a aké nároky vznikajú oprávnenej osobe v takýchto prípadoch.

24. Aj v následnom období štát umožnil navrátenie pozemkov opätovne, a to zák. č. 503/2003 Z.z. zo dňa 24.10.2003 o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov. Tento zákon (zák. č. 503/2003 Z.z.) upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré neboli vydané podľa osobitného predpisu, a to podľa zák. č. 229/1991 Zb. V zmysle zák. č. 503/2003 Z.z. právo na navrátenie vlastníctva k pozemku mohla uplatniť oprávnená osoba do 31.12.2004 na Obvodnom pozemkovom úrade, v ktorého obvode vlastnila pozemok, pokiaľ zároveň preukázala skutočnosť podľa § 3 (§ 5 ods. 1 zák. č. 503/2003 Z.z.). Neuplatnením práva v lehote právo zanikne.

25. Žalobkyňa, ako oprávnená osoba, tak mala najneskôr do 31.12.2004 právo uplatniť navrátenie vlastníctva k pozemku v rámci reštitučných nárokov. Neuplatnením práva v tejto lehote právo zaniklo.

26. Okresný súd v týchto súvislostiach správne poukázal na nález Ústavného súdu SR II.ÚS 249/2011-30 z 29. septembra 2011, ktorý výnimočne pripustil použitie určovacej žaloby v konkurencii s reštitučnými predpismi, avšak ani v zmysle tohto nálezu ústavného súdu v súvislosti s následným nálezom Ústavného súdu SR I.ÚS 460/2017-73 z 20. decembra 2017 nemožno vychádzať z toho, že pri nerešpektovaní reštitučných zákonov možno podať následne určovaciu žalobu. Určovaciu žalobu je totiž možné podať len v tom prípade, pokiaľ oprávnené osoby reálne nemohli využiť pre navrátenie vlastníctva k pozemku postup v zmysle reštitučných zákonov, to znamená zákona č. 229/1991 Zb.,

resp. zák. č . 503/2003 Z.z. Na strane žalobkyne ako oprávnenej osoby existujú totiž iba subjektívne okolnosti prečo si svoj nárok na navrátenie vlastníctva k pozemku neuplatnila v zmysle reštitučných predpisov, pričom v konaní nebola preukázaná žiadna objektívna okolnosť, ktorá by bránila uplatneniu tohto nároku v zmysle reštitučných zákonov. Okresný súd dospel k správne mu záveru, že na strane žalobkyne to bola zrejme skôr jej subjektívna okolnosť, prípadne nebanalnosť, ktorou sa však nedá obchádzať reštitučný predpis využitím určovacej žaloby podľa všeobecných predpisov občianskeho práva. Žiadnu objektívnu okolnosť žalobkyňa neuviedla nielen počas celého súdneho konania, ale ani v odvolaní, teda, že čo bránilo žalobkyňi uplatniť si svoj nárok na navrátenie vlastníctva k pozemku v zmysle reštitučných predpisov. Takouto skutočnosťou nie je ani to, že na pozemku ešte existovalo ihrisko slúžiace škole, ktorá fungovala, ani ubezpečovanie predstaviteľov obce, že im pozemok patrí, ale zatiaľ ho nie je možné vydať, ani skutočnosť, že v obci zanikla škola a ihrisko sa prestalo používať. Samotná žalobkyňa v odvolaní poukázala na to, že objektívna skutočnosť brániaca žalobkyňi v uplatnení nároku bola možno viac morálnou ako právnou, pretože to bola dobrá vôľa rodiny žalobkyňi ponechať ihrisko pre potreby žiakov školy a konanie obce, ktoré ich držalo v presvedčení, že sa o svoje vlastníctvo nemusia báť. Samotná žalobkyňa tak potvrdila, že jej žiadne konkrétne okolnosti nebránili uplatniť si svoj nárok v zmysle reštitučných predpisov. Rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí žaloby preto odvolací súd považoval za vecne správne a potvrdil ho, a to aj v závislých výrokoch o trovách konania.

27. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP (ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie) v nadväznosti na § 255 ods. 1 CSP (súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci), pričom náhradu trov odvolacieho konania priznal v spore úspešnej strane, teda žalovaným 1/ a 2/ proti neúspešnej žalobkyňi v plnom rozsahu.

28. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súde je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.